

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
42

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-29-X

BRNO 2001

PŘEHLED VÝZKUMŮ 42 (2000)

Vydává:

Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: infor@iabrn.cz
<http://www.iabrn.cz>

Odpovědný redaktor:

Doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.

Redakce a příprava pro tisk:

Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, Ph.D.,
PhDr. Lubomír Šebela, CSc., Mgr. Richard Zatloukal, Miroslav Lukáš,
Alice Del Maschio

Na titulním listě:

1. Výřez jihovýchodní části historického jádra města Brna z plánu z roku 1754 (Archiv města Brna, Sbírka map a plánů K11).
Uložení Portos//D:/scanner/PV 2000/PV/Pvtif.tif
2. Dvě středověká aquamanile ve tvaru beránka a koníčka, pocházející z odpadních jímek, odkrytých roku 2000 při výzkumu severozápadní části tzv. „Velkého Špalíčku“ v Brně (Dominikánská 3, 5, 7). Foto Karel Šabata, Museum města Brna.

Tisk:

BEKROS

Náklad:

350 ks

© 2001 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

VĚROVANY (okr. Olomouc)

Intravilán obce. KLPP. Sídliště. Záchranný výzkum.

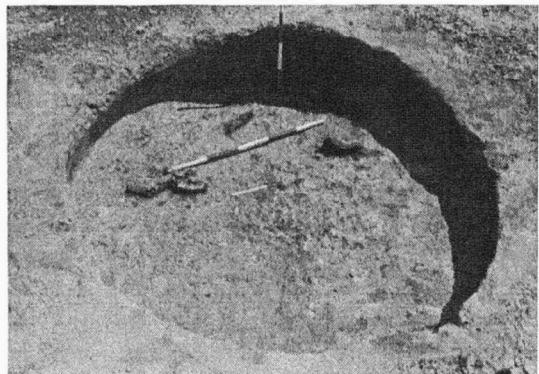
Záchranný archeologický výzkum probíhal ve dnech 1.-23. 5. 2000 z důvodu výstavby silnice a dvou rodinných domků. Na ploše o velikosti cca 2750 m² bylo prozkoumáno celkem 46 pravěkých a středověkých objektů. Identifikace lokality na mapě ZM ČSR 1:100000, list 24-24-15 - objekty se nacházely na ploše vymezené těmito koordináty od Z s. č., J s. č.: ([150,340], [151,342], [169,348], [170,346]) mm. Lokalita se nachází na východně orientované pravobřežní terase říčky Steklá, naproti mlýnu (srov. kap. Středověk a novověk).

Nejstarší osídlení spadá do mladší doby bronzové, kultury lužických popelnicových polí. Pět objektů plnilo funkci zásobních jam, třináct ostatních mělo sídlištní charakter, nebo se jednalo o kůlové jamky.

Filip Šrámek, AC VM Olomouc

Resumé:

Věrovany (Bez. Olomouc), Intravillan der Gemeinde. Kultur der Lausitzer Urnenfelder. Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 6. Vranovice, intravilán obce. Celkový pohled na prozkoumanou zásobní jámu 500 s částmi skeletu psovitě šelmy. Gegravene Siedlungsobjekt.

VRANOVICE (okr. Břeclav)

Intravilán obce. Doba bronzová. Sídliště. Záchranný výzkum.

Při výstavbě I. železničního koridoru na železniční stanici v intravilánu Vranovic byl realizován průběžný archeologický dohled a následně záchranný archeologický výzkum. Pravěké osídlení je rozloženo na výraznějším terénním hřebetu, který je z východní a jižní strany vymezen říčkou Šatavou. Nadmořská výška činí přibližně 175 m n.m. Podloží je tvořeno několikametrovou vrstvou tertiérních písků. Původní nadložní vrstva nebyla v

prostoru železniční stanice zjištěna a nadloží bylo tvořeno různými recentními navážkami.

Výzkum se soustředil především na plošné skrývky v prostoru kolejiště a budovaného podchodu. V severní polovině kolejiště byly zjištěny 2 pravěké objekty, které se dají zařadit do skupin jamka (501) a jáma-silo (500). Na dně této poměrně velké zásobní jámy (průměr 2,4 m, hloubka 0,54 m) se nacházely zbytky rozčtvrcené psovitě šelmy (psa, lišky) a část lebky většího zvířete, pravděpodobně jelena (obr. 6). Celá situace odkrytá v tomto objektu je jen dalším dokladem o rituálních praktikách doby bronzové a doplňuje tak poměrně velkou řadu obdobných nálezů na Moravě. Drobné zlomky keramiky řadí oba prozkoumané objekty do mladší, případně pozdní doby bronzové.

Zdeněk Čižniář, ÚAPP Brno

Resumé:

Vranovice (Bez. Břeclav), Intravillan der Gemeinde. Bronzezeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

ZNOJMO (okr. Znojmo)

Ul. Zelenářská, Malá Mikulášská, Pasířská, Mikulášské náměstí, odbočka ke Kaplace, U branky, Tkalcovská. ÚK, VS. Výšinné sídliště. Záchranný výzkum.

Při výstavbě kabelového vedení NN a VN v ulicích Zelenářská, Malá Mikulášská, Pasířská, Mikulášské náměstí, odbočka ke Kaplace, U branky a Tkalcovská, v historickém jádru Znojma, byla zachycena řada dokladů o pravěkém osídlení tohoto prostoru. Reprezentuje ho část, pravděpodobně výšinného sídliště (objekty a kulturní vrstva) kultury únětické (mladší fáze), případně z období smíšeného úněticko-věteřovského horizontu. Sídliště mohlo v tomto období tvořit předhradí či být samostatné vůči známému osídlení v prostoru znojemského hradu. Na tyto poznatky také navazují nalezené a zdokumentované archeologické objekty a vrstvy v ulicích Slepá, Na kopečku a U brány. Kulturní vrstva dosahovala v prostoru kolem ulice U branky místo až 50 cm. Za důležité lze označit některé menší objekty ze situace 4 a 5 v Zelenářské ulici (zájma 507-510), které se podařilo zachytit na profilech, ale i v půdorysu. Tyto kůlové jámy jsou nesporným dokladem dřevěných konstrukcí nadzemních staveb obytného či hospodářského charakteru. Větší jámy (kategorie jáma, zásobní jáma-silo) se podařilo nalézt na ulicích Zelenářská (situace 1 a 2 - obr. 7:1), ale především v ulici U branky (obr. 7:2-3). Z objektů i kulturní vrstvy pochází i početná kolejce nálezů. O dalším vývoji v tomto prostoru nám mohly napovědět poznatky a nálezy z výstavby STL plynovodu, která zde probíhala v roce 1997 a pozitivně narušila námi zachycené vrstvy a objekty.